Z obsahu

4 **Implementácia výchovy a vzdelávania k trvalo udržateľnému rozvoju na národnej úrovni**

6 **Environmentálna výchova vo formálnom vzdelávaní na základných a stredných školách**

8 **Zelené školy na Slovensku majú cveng**

9 **Začať treba v predškolskom veku**

10 **V Palíne - *im to páli...***

12 **Mimovládky pomáhajú školám zvyšovať environmentálne povedomie žiakov**

16 **Vysoké školstvo je v procese prechodu spoločnosti k trvalej udržateľnosti kľúčovým hráčom**

18 **Strojnícka fakulta TU v Košiciach inšpirovala aj zahraničie**

20 **Ministri školstva a ministri životného prostredia o Životnom prostredí pre Európu**

21 **Ako urobiť univerzitu udržateľnou zdola**

22 **Spolupráca univerzít so samosprávou pri vzdelávaní k TUR**

26 **Smerom k verejnosti**

27 **Slovenské banské múzeum aktívne v udržateľnom rozvoji banskoštiavnického regiónu**

28 **Medzinárodný deň Dunaja 2007 *oslava podunajských kultúr***

30 **Princípy TUR – súčasť aktivít SAŽP**

32 **Geopark *nová iniciatíva ochrany a prezentácie územia***

34 **Vzdelávanie k TUR v slovenských jaskyniach**

Plus Príloha

Na obálke: Environmentálny happening (Foto: Tomáš Kopečný)

Enviromagazín - časopis o tvorbe a ochrane životného prostredia, XII. ročník, druhé mimoriadne číslo, november 2007, vydáva Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a Slovenská agentúra životného prostredia, www.enviromagazin.sk. Adresa redakcie: SAŽP, Tajovského 28, P.O.B. 252, 975 90 Banská Bystrica, tel./fax: 048/4230694, e-mail: enviro@sazp.sk. Zodpovedný redaktor: doc. Ing. Stanislav Štofko, CSc., redaktorka: Mgr. Alena Kostúriková, predseda redakčnej rady: RNDr. Jozef Klinda, členovia: Ing. Vladimír Benko, prof. Ing. Imrich Beseda, DrSc., RNDr. Peter Bohuš, Ing. arch. Viera Dvořáková, doc. RNDr. Zdenko Hochmuth, CSc., RNDr, Zita Izakovičová, Ing. Pavel Jech, RNDr. Martin Kassa, doc. RNDr. Mária Kozová CSc., Ing. arch. Anna Kršáková, Ing. Miroslav Lacuška, CSc., Ing. Zuzana Lieskovská, prof. Ing. Rudolf Midriak, DrSc., Ing. Dagmar Rajčanová, prof. RNDr. Milan Ružička, DrSc., doc. Ing. Štefan Sklenár, CSc., RNDr. Jozef Šteffek, CSc., prof. Ing. Juraj Tőlgyessy, PhD., DrSc., Ing. Tomáš Vančura. Nakladateľ: EM DESIGN, Zvolen. Písomné objednávky prijíma redakcia, cena 20 Sk. Celoročné predplatné (6 čísel) 120 Sk. Reg. MK SR č.1459/96, ISSN 1335-1877. Nevyžiadané materiály redakcia nevracia.

Vytlačené na ekologickom papieri Magnostar. Výrobca má certifikovaný EMS podľa medzinárodnej normy ISO 14001. Papier spĺňa environmentálne kritériá nordického ekolabelingového systému podľa verzie 1.4. Je ocenený nordickou environmentálnou značkou Biela labuť.

Slovníček

Kategórie výchovy a vzdelávania

(podľa dokumentu Draft UNECE Strategy for Education for Sustainable Development, CEP/AC.13/2004/8/Add.2, 19 May 2004)

Formálne vzdelávanie a výchova (formal learning) – vzťahuje sa k inštitúciám určeným na vzdelávanie a odbornú prípravu. Vedie k udeleniu oficiálne uznávaných dokladov a nadobudnutiu kvalifikácie

Neformálne vzdelávanie a výchova (non-formal learning) – prebieha popri hlavných prúdoch vzdelávania a odbornej prípravy a zvyčajne nie je ukončené vydaním oficiálnych dokladov. Neformálne vzdelávanie môže byť umožňované na pracovisku a v rámci aktivít občianskych združení a organizácií (napr. mládežnícke organizácie, odbory a politické strany). Môže byť umožňované aj prostredníctvom organizácií, ktoré boli vytvorené na doplnenie formálnych systémov vzdelávania (napr. výtvarné, hudobné, športové krúžky, súkromné hodiny ako príprava na skúšky).

Informálne vzdelávanie a výchova – neinštitucionálne vzdelávanie sa (informal learning) – je prirodzenou súčasťou každodenného života. Na rozdiel od formálneho a neformálneho vzdelávania sa nemusí byť zámerné. Dokonca si ho vzdelávajúci sa ani nemusia uvedomovať a nemusia rozpoznať, ako prispieva k ich vedomostiam a zručnostiam.

Celoživotné vzdelávanie zahrnuje spolu výchovné a vzdelávacie aktivity uskutočňované v školskom subsystéme vzdelávania (materské, základné, stredné a vysoké školy) a v subsystéme mimoškolského vzdelávania (podnikové, rezortné, záujmové, občianske, iné vzdelávanie). Prvý subsystém označujeme aj ako formálne vzdelávanie, druhý ako neformálne vzdelávanie. Oba subsystémy vzdelávania možno charakterizovať ako organizovanú činnosť cielenú na získanie vedomostí, schopností a zručností potrebných pre výkon konkrétnych činností, pričom v oboch systémoch je uskutočňovaná inštitucionálne, je štruktúrovaná podľa cieľov, počtu hodín a podpory učenia sa. EK však v poslednom období kladie zvýšený dôraz na činnosť vzdelávajúceho sa subjektu a k obom uvedeným subsystémom pripája informálne (neinštitucionálne) učenie sa - vychádzajúce z každodenných aktivít spojených s prácou, rodinou alebo voľným časom; toto učenie sa nie je štruktúrované, nevedie k získaniu osvedčenia, je skôr príležitostné, nezámerné. Vzťahy medzi formálnym vzdelávaním, neformálnym vzdelávaním a informálnym učením, ako aj niektoré základné pojmy, sú vysvetlené na s. 5.

Ďalšie vzdelávanie tvorí súčasť celoživotného vzdelávania. Uskutočňuje sa prostredníctvom formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. Umožňuje každému doplniť, rozšíriť a prehĺbiť si získané vzdelanie, rekvalifikovať sa alebo uspokojiť svoje záujmy. Uskutočňuje sa v inštitúciách ďalšieho vzdelávania, v školách, školských a mimoškolských zariadeniach.

Zdroj: www.minedu.sk

Ekokódex, Zelená škola Slobody v Košiciach (foto: Richard Medal)